

ДИВИЙТЪ ЖИВОТЪ НА ДРЕВНИТЪ

Освѣтъ тѣзи грубость въ богопочитаніето невѣжество-то не было по-малко дебело и въ други отношенія; защото за дълго врѣме чловѣцитѣ незнали ни кѣтъ да си направятъ, нито облѣкло да си сѣиѣтъ, нито земѣтъ да обработятъ, но живѣли въ пещеры и дупки и подъ листны покрывы скытали ся по горитѣ та събирали желѣды, костѣны и други дивы плодове и ся храняли, вмѣсто дрехы прѣпасвали ся съ завѣскы отъ кожытъ на дивы звѣрове, и другъ законъ не познавали освѣтъ насиліето. Исполѣ обаче полека-лека поопитомили ся. Нѣкои по-свѣсны измежду тѣхъ слѣдъ разны опыты съумясвали ги на нѣщо по-добро и тѣй ся пораспространили между тѣхъ разны полезны свѣдѣнія. Имената на тѣзи опитомители на чловѣческый родъ ся споменуватъ отъ исторіѣтъ всякога съ почитаніе. Моисей у Евреитѣ, Минусъ Ликургъ и Солонъ между грѣцитѣ, Орфей между Тракийцитѣ, Нума у Римленитѣ, Крумъ у Българитѣ, и други толкозь у разны другы народы учили сѣ дивитѣ населенія на питоменъ животъ, написвали сѣ законы за да защищаватъ безсилнитѣ отъ насилството и да въведѣтъ между семействата священнитѣ врьскы на брака. Сетнѣ и градове ся въздигнѣли въ които ся заселявали първомъ скытающитѣ ся по горитѣ дивацы, дѣто единъ отъ други посвѣняваны оставили сѣ много отъ грубитѣ си навикновенія, и единъ отъ други подпомаганы осъвършенствували сѣ начинитѣ въ добываніето на житейскытъ снадобности; а най много е спомогнѣла за опитомияніето на чловѣцитѣ книжовната наука.

— о —

Книгопечатаніето.

Брахманитѣ кога ще поменятъ за нѣщо писано иматъ обычай всякога да казватъ: «Да е благословена паметьта на оногось който е измыслилъ писмото. На днешното врѣме, ный като гледамы толкозь голѣмытъ ползы отъ печатаніето на разны книги, можемъ най-добрѣ да приложимъ туй изреченіе на индийскытъ мудрецы врьзъ оногози който е измыслилъ най-напрѣдъ печатописаніето. Изобщо ся казва че книгопечатаніето или печатописаніето е изнаѣрено отъ нѣкого си Ивана Гутенбергъ пѣмецъ отъ Могуитѣ и първата книга що издалъ на свѣтъ чрѣзъ печать была псалтырь, печатанъ на 1457 годинѣ.